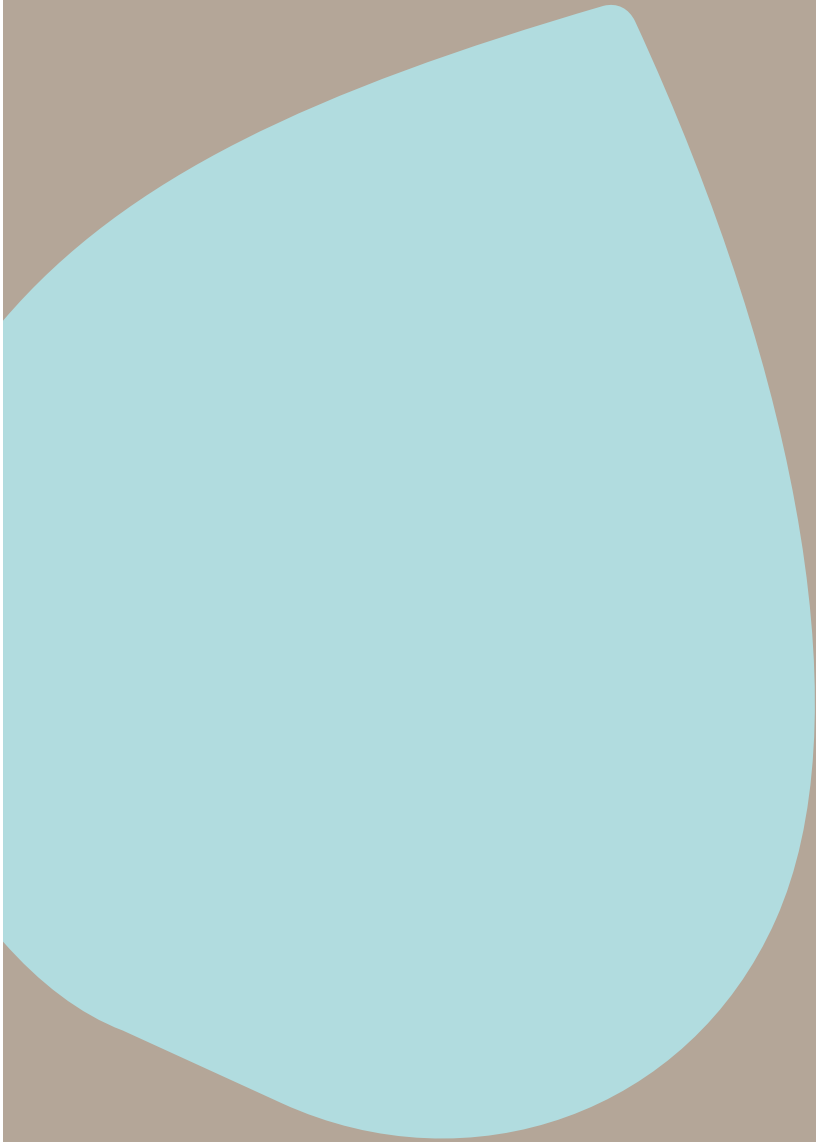

1. HALVÅR 2017
LÆGEMIDDELSKADER

INDHOLD

LÆGEMIDDELSKADER

Kort om 1. halvår	2
-------------------	---

TAL FOR 1. HALVÅR 2017

Anmeldte sager	3
Anerkendelser	4
Typer af afgørelser	7
Erstatninger fordelt på lægemidler	8
Fordeling efter erstatningsposter	9
Gennemsnitlig og typisk erstatning	10

KORT OM 1. HALVÅR

I første halvår 2017 har Patienterstatningen oprettet 490 nye sager vedrørende lægemiddelsskader. I samme periode har vi truffet 502 afgørelser, anerkendt 251 sager og tildelt 22,4 mio.kr. i erstatning.

Lidt over halvdelen (262) af de 490 anmeldte sager i første halvår 2017 er anmeldelser vedrørende vaccinations-granulomer (anerkendt bivirkning til fx Di-Te-Ki-Pol-Hib vaccinen), hvilket påvirker samtlige opgørelser for halvåret, fordi disse skader adskiller sig fra traditionelle lægemiddelsskader i og med, at der kun er tildelt erstatning for svie og smerte.

I hele 2016 blev der anmeldt 465 vaccinations-granulomer, og der er ikke tegn på, at antallet af anmeldelser er aftagende.

I årets første seks måneder anerkendte Patienterstatningen i alt 251 lægemiddelsskader. Det er en anerkendelsesprocent på 50. Langt størstedelen af de anerkendte skader omhandler de omtalte vaccinations-granulomer.

OM TALLENE

En sag bliver ikke altid afgjort samme år, den bliver anmeldt, ligesom et eventuelt erstatningsbeløb heller ikke altid opgøres samme år, afgørelsen er truffet. I nogle sager bliver hele eller dele af erstatningen udbetalt samtidig med, at sagen anerkendes. I andre sager afventer dele af erstatningsudbetalingen, at patientens helbredstilstand stabiliseres, så skadens varige følger kan vurderes.

Det betyder, at de anmeldte sager, der kommer ind i første halvår 2017 ikke nødvendigvis er de samme sager, som er afgjort i perioden, ligesom udbetalte erstatninger primært vedrører sager, der er afgjort i 2016 og senere.

ANMELDTE SAGER

TABEL 1: ANMELDTE SAGER FORDELT PÅ ANMELDELSÅR

	2015	2016	2016 1. halvår	2017 1. halvår
Antal anmeldelser i alt	837	997	555	490
Personer i alt*	833	991	552	488

Antallet af anmeldte lægemiddelskader har været jævnt stigende i hele erstatningsordningens levetid, men i 1. halvår 2017 er antallet 15 procent lavere end i samme periode i 2016. Hvis denne tendens holder året ud, er det første gang siden 2008, at antallet af anmeldte lægemiddelskader ikke er steget i forhold til de foregående år.

Da ikke alle sager anmeldt i første halvår 2017 er sagsbehandlet, er det ikke muligt at sige, hvilke typer af lægemiddelsager der er sket et fald i. Intet tyder dog på, at der er et fald i antallet af anmeldte vaccinations-granulomsager (anerkendte bivirkninger til fx Di-Te-Ki-Pol-Hib vaccinen). Derimod ses et stort fald i antallet af anmeldte HPV-vaccinationssager. Antallet af anmeldte HPV-sager toppede i 2015 med 101 anmeldelser. Året efter, i 2016, var antallet 94, mens Patienterstatningen i det i første halvår 2017 kun har modtaget 23 anmeldelser. Faldet kan muligvis skyldes, at der er færre unge kvinder, der lader sig HPV-vaccinere sammenlignet med de forrige år, samt at det er blevet alment kendt, at der pt. ikke tilkendes erstatning i disse sager.

ANERKENDELSER

TABEL 2: ANERKENDELSER EFTER LÆGEMIDDELGRUPPER (ATC-GRUPPER)*, **

		2015	2016	2016 1. halvår	2017 1. halvår
1: Fordøjelsesorganer og stofskifte	Antal	2	2	1	0
	Pct.***	22,2	22,2	33,3	0
2: Blod og bloddannende organer	Antal	3	5	3	3
	Pct.	50	41,7	50	50
3: Cardiovaskulære system	Antal	0	2	1	2
	Pct.	0	11,1	12,5	16,7
4: Dermatologiske midler	Antal	1	3	1	3
	Pct.	10	27,3	20	37,5
5: Urogenitalsystem og kønshormoner	Antal	24	25	4	11
	Pct.	68,6	59,5	36,4	61,1
6: Systemiske hormonpræparater	Antal	4	3	0	1
	Pct.	14,8	14,3	0	11,1
7: Midler mod infektionssygdomme	Antal	162	527	197	202
	Pct.	67,2	74,2	71,4	86,7
8: Antineoplastiske præparater	Antal	9	16	8	7
	Pct.	14,3	22,9	26,7	30,4
9: Musculo-skeletal system	Antal	3	6	4	1
	Pct.	16,7	22,2	36,4	14,3
10: Nervesystemet	Antal	7	8	5	0
	Pct.	9,2	8,2	12,8	0
11: Antiparasitære præparater	Antal	1	0	0	0
	Pct.	100	0	0	0
12: Respirationssystemet	Antal	0	0	0	0
	Pct.	0	0	0	0
13: Sansorganer	Antal	0	1	0	0
	Pct.	0	50	0	0
14: Diverse, fx kontrastmidler	Antal	5	5	4	2
	Pct.	71,4	45,5	57,1	66,7
Uoplyst****	Antal	23	9	34	19
	Pct.	15,5	5,4	18,3	12,3
Anerkendelser i alt	Antal	244	612	262	251
	Pct.	37,1	51	44,3	50

*Se oversigt over de respektive lægemiddelgrupper i tabel 3.

** Efter afgørelsesår

***Anerkendelsesprocenten.

****Uoplyst vedrører sager, som ikke har fået anført ATC-koder

Antallet af anerkendte skader i tilknytning til vacciner og antibiotika (gruppe 7) vedrører primært Di-Te-Ki-Pol-Hib-vaccinen og er i første halvår 2017 på samme niveau som i 2016. Vaccinerne udgør ca. 80 pct. af alle anerkendte lægemiddelskadesager.

Vi har fortsat kun anerkendt bivirkninger i tilknytning til HPV-vaccinen i meget få tilfælde. De anerkendte bivirkninger relaterer sig ikke specifikt til selve HPV-vaccinen, men til bivirkninger, der i sjældne tilfælde kan opstå i forbindelse med vaccinationer generelt.

Andelen af skader efter p-piller er den næststørste gruppe. Antallet af anerkendte p-pilleskader er på samme niveau som i 2015 og 2016.

TABEL 3: BESKRIVELSE AF LÆGEMIDDELGRUPPERNE (ATC-GRUPPER)*

Lægemiddelgrupper	Typisk anvendelse
1: Fordøjelsesorganer og stofskifte	Lægemidler m. kortikosteroider til behandling af sygdomme i fordøjelsesorganerne.
2: Blod og bloddannende organer	Blodfortyndende lægemidler til behandling og forebyggelse af blodpropper.
3: Cardiovasculære system	Lægemidler til behandling af forstyrrelser i hjerterytmen (arytmi). Lipidsænkende midler til behandling af forhøjede niveauer af kolesterol i blodet.
4: Dermatologiske midler	Hudmidler m. kortikosteroider, der fx anvendes ved eksem og psoriasis. Midler mod acne. Antibiotika til behandling af bakterieinfektioner i huden.
5: Urogenitalsystem og kønshormoner	P-piller til forebyggelse af svangerskab.
6: Systemiske hormonpræparater	Lægemidler m. kortikosteroider til behandling af inflammation.
7: Midler mod infektionssygdomme	Vacciner til immunisering mod infektionssygdomme. Antibiotika til behandling af bakterielle infektioner.
8: Antineoplastiske præparater	Lægemidler til kræftbehandling - kaldes også for cytostatika eller kemoterapi. Immunosuppresiva der hæmmer immunsystemets reaktioner.
9: Musculo-skeletal system	Lægemidler til behandling af knogleskørhed/afkalkning af knogler. Lægemidler mod højt indhold af calcium i blodet fx ved visse former for kræft. NSAID** til behandling af gigtsygdomme. Virker også mod feber og smerter.
10: Nervesystemet	Antiepileptica til forebyggelse af epilepsianfald. Antidepressiva til behandling af depression. Antipsykotika til behandling af psykose eller mani.
11: Antiparasitære præparater	Midler mod parasitsygdomme fx malaria
12: Respirationssystemet	Lægemidler til behandling af sygdomme i luftveje og lunger fx KOL og astma.
13: Sansorganer	Lægemidler til behandling af øjensygdomme.
14: Diverse, fx kontrastmidler	Bruges ved fx røntgen, MR-scanning og ultralyd.

*Lægemidlerne er i denne rapport inddelt efter det internationale "Anatomical Therapeutic Chemical" klassifikationssystem (ATC-grupperingen), som er en klassifikation af lægemidler efter deres indholdsstof og virkeområde.

**Non Steroidal Anti-Inflammatory Drug

TYPER AF AFGØRELSER

TABEL 4: AFGØRELSER EFTER AFGØRELSESÅR

		2015	2016	2016 1. halvår	2017 1. halvår
Anerkendelser					
Anerkendelser i alt	Antal	244	612	262	251
*	Pct.	37,1	51,0	44,3	50,0
Afvisninger					
Erstatningsbetingelserne ikke opfyldt	Antal	192	236	129	132
	Pct.	29,2	19,7	21,8	26,3
Udenfor lovens dækningsområde	Antal	144	252	138	78
	Pct.	21,9	21,0	23,4	15,5
Forældet	Antal	57	87	53	39
	Pct.	8,7	7,2	9,0	7,8
Erstatninger under minimumsgrænsen på 3.000 kr.	Antal	11	10	5	0
	Pct.	1,7	0,8	0,8	0,0
Øvrige	Antal	10	4	4	2
	Pct.	1,5	0,3	0,7	0,4
Afvisninger i alt	Antal	414	589	329	251
	Pct.	62,9	49,0	55,7	50,0
Afgørelser i alt	Antal	658	1.201	591	502

* Anerkendelsesprocenten.

Den gennemsnitlige anerkendelsesprocent for lægemiddelskadesager er 50 pct. Gennemsnittet bliver især trukket op af de tidligere omtalte sager vedrørende bivirkninger i forbindelse med Di-Te-Ki-Pol-Hib vaccinen.

ERSTATNINGER FORDELT PÅ LÆGEMIDLER

TABEL 5: ERSTATNINGER EFTER LÆGEMIDDELGRUPPE OG UDBETALINGSÅR (MIO. KR.)

	2015	2016	2016 1. halvår	2017 1. halvår
Lægemiddelgrupper (ATC-grupper)				
1: Fordøjelsesorganer og stofskifte	0,1	0,2	0,1	0,1
2: Blod og bloddannende organer	2	1,2	1,1	1,0
3: Cardiovasculære system	0,8	0,2	0,1	2,1
4: Dermatologiske midler	0,4	0,1	0,0	4,9
5: Urogenitalsystem og kønshormoner	23,2	5,3	4,1	0,9
6: Systemiske hormonpræparater	0,2	5,5	0,1	0,2
7: Midler mod infektionssygdomme	9,8	17,1	7,3	7,2
8: Antineoplastiske	13,2	7,8	6,9	3,1
9: Musculo-skeletal system	0,3	1,3	0,5	0,2
10: Nervesystemet	4	2,5	0,7	0,3
11: Antiparasitære	0,5	0,0	0,0	0,0
12: Respirationssystemet	0,0	0,0	0,0	0,0
13: Sansorganer	0	2,7	1,0	0,0
14: Diverse, fx kontrastmidler	0,2	0,5	0,4	1,0
Uoplyst*	1	1,9	1,3	1,7
Erstatning i alt	55,7	46,4	23,6	22,4

*Uoplyst vedrører lægemiddelsager som ikke har fået en ATC-kode.

De erstatningsmæssige store områder er ATC-grupperne 5, 7 og 8, hvor det primært er vaccinationsskader i form af granulomer i gruppe 7 samt nerveskader og forgiftninger efter behandling med anti-neoplastiske stoffer (gruppe 8), der bl.a. anvendes i behandlingen af leddegigt og psoriasis.

FORDELING EFTER ERSTATNINGSPOSTER

TABEL 6: ERSTATNINGSPOSTER EFTER UDBETALINGSÅR (1.000 KR.)

	2015	2016	2016 1. halvår	2017 1. halvår
Erhvervsevnetab	30.465	13.319	7.806	7.389
Varigt mén	9.042	7.757	4.051	4.454
Tabt arbejdsfortjeneste	5.135	5.749	3.274	2.445
Svie og smerte	5.922	14.789	6.157	5.874
Forsørgertab ægtefælle	3.780	2.534	1.167	1.490
Forsørgertab børn	54	426	414	0
Forsørgertab andre	0	0	0	0
Overgangsbeløb	626	1.111	315	317
Begravelsesomkostninger	82	118	88	82
Udgifter og andet tab	583	626	335	373
Gl. erstatningslov	11	0	0	0
Erstatning i alt	55.700	46.429	23.607	22.424

Variationen i erstatningerne på de enkelte poster fra år til år er så stor, at ovenstående udsving må antages at være tilfældige.

Det bemærkes dog, at den samlede erstatning for "svie og smerte" overstiger den samlede erstatning for "varigt mén" i 2016 og første halvår 2017. Årsagen er, at der i de afgjorte granulom-sager i forbindelse med vaccinationer udelukkende er tilkendt godtgørelse for svie og smerte og ikke for varigt mén. I alle andre år er andelen af erstatningen for varigt mén ca. tre gange højere end for svie og smerte.

GENNEMSNITLIG OG TYPISK ERSTATNING

TABEL 7: DEN GENNEMSNITLIGE OG TYPISKE ERSTATNING EFTER UDBETALINGSÅR (KR.)

	2015	2016	2016 1. halvår	2017 1. halvår
Gennemsnitlig tilkendt erstatning	230.461	77.391	105.684	94.537
Typisk tilkendt erstatning (medianen)*	25.100	25.106	25.000	25.115

*Tabellen viser den gennemsnitlige og den typiske erstatning beregnet for anmeldelser afsluttet det pågældende år.
50 procent af alle patienter får en erstatning, der er lig med eller mindre end den typiske erstatning.

Der er stor forskel på den gennemsnitlige erstatning, der er blevet tildelt i henholdsvis 2016 og i 2017. Det skyldes, at den gennemsnitlige erstatning i 1. halvår af 2016 trækkes op af relativt flere store erstatninger. Både den gennemsnitlige og den typiske erstatning er i perioden påvirket af det meget store antal Di-Te-Ki-Pol-Hib vaccineskader, hvor skaderne, og dermed også erstatningsbeløbene, er relativt beskedne.